

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 59.080.01 **Srpen 2010**

Textilie – Zkoušky stálobarevnosti –
Část A01: Všeobecné principy zkoušení

ČSN
EN ISO 105-A01
80 0120

idt ISO 105-A01:2010

Textiles – Tests for colour fastness – Part A01: General principles of testing

Textiles – Essais de solidité des coloris – Partie A01: Principes généraux pour effectuer les essais

Textilien – Farbechtheitsprüfungen – Teil A01: Allgemeine Prüfgrundlagen

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 105-A01:2010. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 105-A01:2010. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 105-A01 (80 0120) z listopadu 1997.

Národní předmluva

Změny proti předchozím normám

Podstata zkoušky nebyla měněna. Norma je zaktualizována a upřesněna.

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 105-A02 zavedena v ČSN EN 20105-A02 (80 0119) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část A02: Šedá stupnice pro hodnocení změny odstínu

ISO 105-A03 zavedena v ČSN EN 20105-A03 (80 0121) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část A03: Šedá stupnice pro hodnocení zapouštění

ISO 105-A04 zavedena v ČSN EN ISO 105-A04 (80 0178) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část A04: Metoda pro přístrojové hodnocení stupně zapouštění doprovodných tkanin

ISO 105-A05 zavedena v ČSN EN ISO 105-A05 (80 0124) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část A05: Přístrojové stanovení změny odstínu pro určení stupňů šedé stupnice

ISO 139 zavedena v ČSN EN ISO 139 (80 0056) Textilie – Normální ovzduší pro klimatizování a zkoušení

ISO 3696 zavedena v ČSN ISO 3696 (68 4051) Jakost vody pro analytické účely – Specifikace a zkušební metody

Citované předpisy

CIE Publikace 51, Postup pro hodnocení kvality simulátorů denního světla pro kolorimetrii

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, Brno, IČ 00013251, Ing. Jarmila Gabrielová

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Soňa Havlů

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 105-A01
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Leden 2010

ICS 59.080.01 Nahrazuje EN ISO 105-A01:1995

Textilie – Zkoušky stálobarevnosti –
Část A01: Všeobecné principy zkoušení
(ISO 105-A01:2010)

Textiles – Tests for colour fastness –
Part A01: General principles of testing
(ISO 105-A01:2010)

Textiles – Essais de solidité des coloris –
Partie A01: Principes généraux pour effectuer
les essais
(ISO 105-A01:2010)

Textilien – Farbechtheitsprüfungen –
Teil A01: Allgemeine Prüfgrundlagen
(ISO 105-A01:2010)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2010-01-09.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2010 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky Ref. č.
EN ISO 105-A01:2010 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Obsah

Strana

Předmluva 5

1 Předmět normy 6

2 Citované normativní dokumenty 6

3 Podstata zkoušky 6

4 Přehled členění metod 7

5 Kapitola „Předmět normy“ 7

6 Kapitola „Citované normativní dokumenty“ 7

7 Kapitola „Termíny a definice“ 7

8 Kapitola „Podstata zkoušky“ 7

9 Kapitola (kapitoly) „Zařízení“, „Činidla“ nebo „Referenční materiály“ 7

10 Kapitola „Zkušební vzorek“ 9

11 Klimatizování 10

12 Kapitola „Postup zkoušky“ 10

13 Stálost barviv 11

14 Hodnocení stálobarevnosti 11

15 Podmínky pro vizuální kontrolu a osvětlení při hodnocení stálobarevnosti 13

16 Protokol o zkoušce 13

Bibliografie 14

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 105-A01:2010) byl vypracován technickou komisí ISO/TC 38 „Textilie“ ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 248 „Textilie a textilní výrobky“, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do července 2010 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do července 2010.

Upozorňuje se na možnost, že některá ustanovení tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] neodpovídají za identifikaci některých nebo všech těchto patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 105-A01:1995.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

Oznámení o schválení

Tento text ISO 105-A01:2010 byl schválen CEN jako EN ISO 105-A01:2010 bez jakýchkoliv modifikací.

1 Předmět normy

Tato část ISO 105 poskytuje obecné informace k postupům pro zkoušení stálosti vybarvení textilií, které slouží jako návod pro uživatele. Upozorňuje se na použití a omezení těchto metod, jsou definovány některé výrazy, uvádí se nástin formy těchto metod a pojednává se o obsahu článků uvedených v těchto metodách. Krátce jsou pojednány postupy, které jsou pro několik metod společné.

Stálobarevnost znamená odolnost vybarvení textilií vůči různým činidlům, jimž mohou být tyto materiály vystaveny během výroby a při jejich následném používání. Změna odstínu a zapouštění do neobarvených doprovodných tkanin se hodnotí ve stupních stálosti vybarvení. Jiné viditelné změny na zkoušeném textilním materiálu, např. povrchové efekty, změna lesku nebo srážení, se posuzují jako oddělené vlastnosti a podává se o nich samostatná zpráva.

Uvedené metody se mohou používat nejen pro hodnocení stálobarevnosti textilií, ale také pro hodnocení stálosti barviv. Pokud se takto používá některá metoda, nanáší se barvivo na textilií v určené sytosti stanovenými postupy a tento materiál se pak obvyklým způsobem zkouší.

Většinou se pro dosažení výsledku v konkrétním případě použijí dílčí metody týkající se stálosti vybarvení vůči jednomu činidlu, pořadí metod se může lišit. Připouští se, že zkušenost a budoucí praktický vývoj může odůvodnit postupy s kombinacemi dvou nebo více činidel.

Podmínky při zkouškách byly zvoleny tak, aby dobře korespondovaly se zpracováním, obvykle používaným ve výrobě a s podmínkami obvyklého používání. Současně zůstaly co nejjednodušší a co nejreprodukovatelnější. Poněvadž nelze očekávat, že při zkouškách budou reprodukovány všechny podmínky, za kterých se textilie zpracovávají nebo používají, je hodnocení stálobarevnosti interpretováno podle určitých potřeb každého uživatele. Poskytují však společnou základnu pro zkoušení a uvádění stálostí vybarvení.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.